

## UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.), na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L33/146 z 08.02.2011). Powyższa decyzja, została zastąpiona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2013) 7358) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L/350/287 z 21.12.2013).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z 2008 r. ze zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.), dalej zwaną ustawą: o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem, sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i/lub przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli wdrożenie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) stanu ochrony przedmiotów ochrony

obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymógł na ustawodawcy nadanie planu zadań ochronnych - statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 8 ustawy *o ochronie przyrody*, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. Uwzględniając Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032 należy wskazać, iż zgodnie z pkt 2.5 ww. dokumentu, przedmiotowy obszar, położony jest administracyjnie w całości w granicach województwa lubuskiego na terenie gminy: Santok, Drezdenko oraz Skwierzyna. W związku z powyższym, należy przyjąć, iż przytoczony powyżej przepis prawa nie znajduje podstawy do zastosowania w niniejszym postępowaniu legislacyjnym.

Szczegółowy zakres i tryb sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz spektrum prac koniecznych do wykonania na potrzeby opracowania projektu planu, określa art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w *sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z 2010 r. ze zm.), a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2012 r. poz. 506).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń

wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu, regionalny dyrektor ochrony środowiska, obowiązany jest do stosowania, oprócz wyżej przytoczonych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, GDOŚ. wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 525), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą, a także w szczególnych sytuacjach zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, uwzględniając przepis art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także postanowienia obowiązujących wytycznych i instrukcji.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 647 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247);
- 2) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych, polegającym na sprawdzeniu, czy zachodzą przesłanki do nieobejmowania planem zadań ochronnych części lub całości obszaru Natura 2000 na podstawie warunków określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa, planu zadań ochronnych, nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części: (1) dla których ustanowiono plan ochrony, o którym mowa w art. 29 ustawy o ochronie przyrody; (2) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (3) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (4) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzania lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających uznano, iż w postępowaniu obejmującym sporządzenie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, nie zachodzi żadna z przesłanek o której mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, stąd projekt planu został opracowany dla obszaru w całości.

- 3) ustalenie przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, polegające na dokonaniu czynności weryfikacji danych wyjściowych o obszarze, w tym w szczególności przekazanych do Komisji Europejskiej w formie opisowych i przestrzennych baz danych, a także uwzględnieniu aktualnych wyników badań naukowych oraz dostępnych źródeł literaturowych, w zakresie ustalenia istotności obszaru dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków zwierząt, występujących w obszarze.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych obszaru, data aktualizacji: 2014-04 ostoja Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, pełni w skali kraju istotne znaczenie dla ochrony siedliska przyrodniczego: 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*) oraz gatunku jakim jest 1352 wilk (*Canis lupus*). Oba ww. elementy przyrodnicze, ujęte zostały w załączniku I i II

Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także wyszczególnione zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1302).

- 4) ustalenie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustalono, że stan ochrony przedmiotów ochrony obszaru, zarówno siedliska przyrodniczego 91T0, jak i gatunku 1352 kształtuje się obecnie na poziomie niezadawalającym (U1).

- 5) przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru, a także dokonano oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych oraz ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wykazano, że do najistotniejszych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony przedmiotów ochrony, należy w szczególności zaliczyć zmiany strukturalne zachodzące w obrębie siedliska przyrodniczego i zmniejszenie jego zasobów powierzchniowych w obszarze, na skutek nieintensywnej produkcji drewna (B02.05) przyczyniającej się do wzmocnienia i nasilenia procesów ewolucji biocenotycznej i naturalnej sukcesji (K02). Ponadto, dodatkowo niekorzystny wpływ mogą potencjalnie generować opady atmosferyczne (zawierając duże ilości biogenów), kwaśne deszcze o silnym stężeniu związków acidofilnych, mechaniczne uszkodzanie porostów podczas zbierania runa oraz stosowanie w obrębie siedliska przyrodniczego toksycznych środków ochrony roślin (drzewostanów).

W odniesieniu do gatunku 1352 zidentyfikowane zagrożenia mają obecnie charakter wyłącznie potencjalny. A ocena stanu ochrony na poziomie U1, jest raczej odzwierciedleniem nieprzystającej do warunków lokalnych przedmiotowego obszaru Natura 2000 metodyki oceny stanu gatunku stosowanej na poziomie kraju w ramach PMŚ.

- 6) sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring oraz weryfikację w trakcie realizacji. Za nadrzędny cel ochrony w odniesieniu do siedliska 91T0 uznano poprawę w obrębie parametru „struktura i funkcja” – wartość wskaźnika: „obecność drewna martwego w dnie lasu” z obecnego poziomu U2 do stanu U1 (określonego wg PMŚ

wartością: „*niewielka ilość martwego drewna z naturalnego opadu*”), na pow. min. 30% zasobów siedliska w obszarze.

Realizacja tak skonstruowanego celu działań ochronnych ma w przyszłej perspektywie czasowej (tj. 10 lat), przede wszystkim, wywołać i trwale zapewnić warunki glebowo-siedliskowe odpowiedzialne za inicjację i funkcjonowania fitocenozy *Cladonio-Pinetum*, a także pośrednio przyczynić się do poprawy parametru „*powierzchnia siedliska*”, zwiększając jego zasoby powierzchniowe w przedmiotowym obszarze Natura 2000.

Natomiast w odniesieniu do gatunku 1352, za nadrzędny cel ochrony uznano utrzymanie obecnej liczebności populacji wilka w obszarze, szacowanej aktualnie na poziomie 4-7 osobników.

Powyższe cele sformułowane zostały przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także panujących ograniczeń wynikających zarówno z dostępności określonych metod i środków technicznych w zakresie działań związanych z ochroną przyrody, w tym również aktualnego stanu wiedzy przyrodniczej, przy zachowaniu jednak, ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu „*przyrodniczo optymalnego*” tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony, wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000;

- 7) ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie założonych celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Przyjęto, że działania ukierunkowane na zapewnieniu odpowiednio „luźnej” struktury drzewostanów tworzących siedlisko przyrodnicze (zad. B1, B4), w powiązaniu z działaniami kreującymi właściwe, oligotroficzne warunki glebowo-siedliskowe w obszarze (zad. B2, B3, B5 oraz B6), umożliwią w perspektywie najbliższych 10 lat na realizację i osiągnięcie zaplanowanych celów działań ochronnych w odniesieniu do przedmiotu ochrony obszaru tj. siedliska 91T0;

Natomiast w zakresie gatunku 1352 z uwagi na brak istniejących zagrożeń, zaplanowano wyłącznie monitoring populacji gatunku w oparciu o założenia metodyczne stosowane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Przedmiotowy obszar Natura 2000 w całości położony jest na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, w związku z powyższym, zgodnie z regulacją art. 32 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, wykonywanie zadań w zakresie ochrony przyrody powierzono miejscowemu nadleśniczemu, z wyłączeniem obowiązku realizacji monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, za który odpowiada organ sprawujący nadzór nad obszarem (zad. C1 i C2).

- 8) zaprojektowano realizację monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych w obszarze. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, jednak z częstotliwością co 5 lat, tj. w 5 oraz 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych.

Przyjęcie dwukrotnego pomiaru w trakcie obowiązywania planu, jest czynnością adekwatną do faktycznych potrzeb (i stanu przedmiotów ochrony) z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów działań ochronnych, a także czynnością optymalną z punktu widzenia organizacyjnego i finansowego sprawującego nadzór nad obszarem.

Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczenia informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi także sprawującemu nadzór nad obszarem, w dalszej perspektywie czasowej, na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy *o ochronie przyrody*, a także stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej.

- 9) dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy: Santok, Drezdenko oraz Skwierzyny, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do sformułowania wskazań do zmian ww. dokumentach planistycznych.
- 10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, nie ustalono istnienia przesłanek o których mowa w § 3 ust. 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w *sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, uzasadniających potrzebę sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycje przepisu art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, którego celem jest: "*zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000*", zorganizował i przeprowadził z udziałem Wykonawcy projektu planu, cykl spotkań dyskusyjnych, na które każdorazowo zapraszano wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesu, organy administracji publicznej oraz zainteresowane osoby prawne i fizyczne. Spotkania warsztatowo-dyskusyjne, odbyły się w siedzibie Nadleśnictwa Międzychód, według następującego harmonogramu: I spotkanie - 26 czerwca 2014 r., II spotkanie – 6 października 2014 r. (łącznie w obu spotkaniach udział wzięło: 19 osób).

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą, współpracującą z organem sprawującym nadzór nad obszarem, w celu zapewnienia pełnej transparentności procesu planistycznego oraz możliwie jak najszerszego udziału społeczeństwa w opracowaniu treści i ustaleń do sporządzanego projektu dokumentu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Nadleśnictwa Międzychód,
- 2) Nadleśnictwa Karwin,
- 3) Nadleśnictwa Skwierzyna,
- 4) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie,
- 5) Starostwa Powiatowego w Strzelcach Krajeńskich,
- 6) Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.,
- 7) Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, działającej przy Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 8) Stowarzyszenia Klubu Przyrodników ze Świebodzina (Wykonawca projektu planu zadań ochronnych),
- 9) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony, jak również potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Wnoszone na bieżąco, w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy, miały realny wpływ na ostateczną treść projektu dokumentu, poddanego następnie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, procedurze konsultacji społecznych, na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 12 lutego 2014 r. znak: WPN-II.6320.1.1.2014.GK podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,

4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 12 lutego 2014 r. znak: WPN-II.6320.1.1.2014.GK:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wyrażonym pismem z dnia 22 listopada 2011 r., z uwagi iż ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu zadań ochronnych, bez określenia jednak konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, także na etapie sporządzonego projektu dokumentu, czyli konkretnego projektu zarządzenia ustanawiającego przedmiotowy plan zadań ochronnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji, czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udział społeczeństwa w postępowaniu legislacyjnym) daje najpewniejsze, powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, do udziału w opracowaniu dokumentu, którego przedmiotem jest opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia 28 października 2014 r. znak: WPN-II.6320.1.5.2014.MB, zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W ramach powyższej procedury, w przewidzianym okresie ustawowym, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony opinii publicznej uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu dokumentu. W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

1) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (e-mail z dnia 14.11.2014 r.) zgłosiła następujące uwagi:

- a) Wnioskowała, o zorientowanie mapy obszaru załączonej w załączniku nr 2 do projektu zarządzenia.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- b) Wnioskowała, o dostosowanie opisu zagrożenia dla wilka o kodzie: B02, w załączniku nr 3, w sposób adekwatny do behawioru gatunku.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- c) Wnioskowała, o sformułowanie w załączniku nr 4 mierzalnego celu działań ochronnych, względem wszystkich przedmiotów ochrony obszaru, w sposób umożliwiający ich weryfikację oraz osiągnięcie i realizację w przyszłości.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- d) Wnioskowała w zakresie załącznika nr 5 odnośnie zadania o nr B6: *„bieżące usuwanie powstającej w trakcie wykonywanych zabiegów gospodarczych biomasy w formie obumarłych konarów, gałęzi, czubów i pozostałości potrzebieżowych, poza obręb płatów siedliska przyrodniczego”* o dookreślenie terminu realizacji działania.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- e) Wnioskowała w zakresie załącznika nr 5 odnośnie zadania o nr B1: *„modyfikacja obecnego postępowania gospodarczego, poprzez stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków świetlnych (przerzycanego i luźnego zwarcia drzewostanów) w ramach wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych o dużej intensywności”*, o rezygnację z wykonywanych cięć na etapie młodnika, z uwagi na ryzyko wystąpienia niekorzystnego zjawiska wkraczania niepożądanych gatunków światłolubnych traw, w obręb płatów chronionego siedliska przyrodniczego.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- f) Wnioskowała w zakresie załącznika nr 5 odnośnie zadania o nr B6: *„bieżące usuwanie powstającej w trakcie wykonywanych zabiegów gospodarczych biomasy w formie obumarłych konarów, gałęzi, czubów i pozostałości potrzebieżowych, poza obręb płatów siedliska przyrodniczego”* o dookreślenie lokalizacji działania.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- g) Wnioskowała w zakresie załącznika nr 5 odnośnie zadania o nr C1 i C2, o dostosowanie częstotliwości oceny stanu ochrony do założeń metodycznych obowiązujących w ramach PMŚ lub uzasadnienia wprowadzonego odstępstwa.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- 2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie, pismem z dnia 19.11.2014 r. znak: ZO-732-361/14, zgłosiła następujące uwagi:

- a) Wnioskowała w zakresie załącznika nr 5 odnośnie zadania o nr B1 o wykreślenie terminu: „czyszczenia”, gdyż realizacja przedmiotowego działania na tak wczesnym etapie kształtowania drzewostanu siedliska przyrodniczego, może stanowić zagrożenie dla trwałości lasu.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- b) Wnioskowała w zakresie załącznika nr 5 odnośnie zadań: *„usunięcie obecnie zalegających skupisk biomasy w formie obumarłych konarów, gałęzi, czubów i pozostałości potrzebieżowych, poza obręb płatów siedliska przyrodniczego wskazanych w obszarze wdrażania” oraz „bieżące usuwanie powstającej w trakcie wykonywania zabiegów gospodarczych biomasy w formie obumarłych konarów, gałęzi, czubów i pozostałości potrzebieżowych, poza obręb płatów siedliska przyrodniczego”*, o ich usunięcie i zastąpienie działaniami warunkującymi wywołanie (czy też raczej powrót) do warunków glebowo-siedliskowych jakie są głównym czynnikiem sprawczym funkcjonowania siedliska 91T0 w przedmiotowym obszarze Natura 2000. Wniosek oparto m.in. na publikacji: H. Dziadowiec, Bednarek R. 1993. *„Wpływ degradacji gleby na opad roślinny i zasoby materii organicznej w próchnicy nadkładowej w zespole Cladonio-Pinetum Borów Tucholskich”* oraz wiedzy i praktyce leśnej.

Uwaga została uwzględniona w części, modyfikując treść zadań o nr : B2, B3, B4, B5 oraz B6.

- 3) Nadleśnictwo Karwin, pismem z dnia 19.11.2014 r. znak: ZO-732-3-8/14, a także Nadleśnictwo Międzychód pismem z dnia 19.11.2014 r. znak: ZG-732-54-2/14, zgłosiło tożsame uwagi jak Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie pismem z dnia 19.11.2014 r., w związku z powyższym, uwagi i wnioski zostały rozpatrzone analogicznie jak w przypadku RDLP w Szczecinie.

W związku z uwzględnieniem powyższych uwag i wniosków, należy mieć na uwadze, że treść ostatecznie przyjętego planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000, odbiega w zmienionych częściach od treści projektu planu poddanego procedurze konsultacji społecznych.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 13.02.2015 r. pod numerem: 96/2015 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informacje o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3

października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 w/cyt. ustawy.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 27 kwietnia 2015 r. znak: GN.III.710.19.2015.WCic, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej PLH080032, nie wnosząc żadnych uwag.

Wprowadzenie w życie przedmiotowej regulacji, stanowi wywiązanie się właściwych rzeczowo organów administracji państwa z obowiązku określonego przepisem art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, transponującego przepis art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, w zakresie przyjęcia skutecznych środków ochrony względem wyznaczonego na terytorium państwa członkowskiego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Ponadto przyjęta regulacja, w sposób precyzyjny i zrozumiały określa w poszczególnych normach zarządzenia m.in. cele ochrony obszaru, jego zagrożenia oraz ustalone środki ochrony przedstawione zarówno w aspekcie przestrzennym (lokalizacyjnym), jak również w zakresie podmiotowym (tj. odpowiedzialności za ich wykonanie). W związku z powyższym, przyjęte zarządzenie i zawarte w nim regulacje, będą miały znaczenie, i oddziaływać będą na właścicieli i zarządców oraz użytkowników gruntów na obszarze których występują siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony obszaru. W szczególności dotyczy to podmiotów zarządzających gruntami stanowiącymi własność Skarbu Państwa i wchodzącymi w skład Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Przyjęcie planu zadań ochronnych, umożliwi także regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska i Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, na podejmowanie i realizację czynności formalno-prawnych określonych przepisami art. 31, art. 32 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 w/cyt. ustawy oraz przyczyni się także do: (1) usprawnienia wykonywanych procedur ocen oddziaływania planów i/lub przedsięwzięć na cele ochrony obszaru Natura 2000, pod względem ich kwalifikacji (*screeningu*) w zakresie możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar, z zastrzeżeniem jednak, że przedsięwzięcia nie ujęte w niniejszym planie jako zagrożenia, należy traktować jako mogące potencjalnie wpływ taki wywoływać; (2) eliminacji uznaniowości co do rozstrzygnięć administracyjnych w postępowaniach, związanych z zarządzaniem i ochroną obszaru; (3) usprawnienia skutecznej aplikacji w zakresie pozyskania środków finansowych na realizację działań ochronnych, z uwagi na ujęcie ich w niniejszym planie zadań ochronnych oraz precyzyjne określenie zakresu rzeczowego i harmonogramu ich wdrażania;

Zatem dalsze utrzymywanie dotychczasowego stanu prawnego (bez przyjętej regulacji w formie planu zadań ochronnych), byłoby nie tylko uchybieniem względem przytoczonych przepisów prawa krajowego i Wspólnotowego, ale również byłoby stanem znacząco utrudniającym skuteczne stosowanie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony przyrody, przez właściwe w tym względzie organy administracji państwa.

Realizacja ustaleń planistycznych zawartych w niniejszym akcie prawa miejscowego, finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*, zasadniczo ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie do 50 000,00 zł.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska  
w Gorzowie Wielkopolskim  
*Jan Rydzanicz*